

La tria per Andreu Loncà

POTÈNCIA

Els que nasquérem en el *baby-boom* dels seixanta, després d'una postguerra molt llarga, tenim clavats a la medul·la del pensament la coordenada temporal –la coordenada històrica– mentre que altres generacions posteriors posseeixen coordenades noves, com ara la virtualitat informàtica o aquesta intercomunicació implacable de mòbils i tauletes, un fet inusualment nou que encara no hem paït del tot.

En la coordenada temporal, hi ha la història de certes heterodòxies personals que no s'han paït gens. El cas dels escriptors que escapen del seu país no és insòlit en el segle XX: el cas d'Eugeni d'Ors, que d'ençà de la seua defenestració de la Mancomunitat catalana als anys 20 no tornà a escriure més en català, és un fet.

Ara s'ha publicat per la institució de les Lletres Ca-

talanes un volum interessantíssim sobre la vida i l'obra d'Eugeni d'Ors que recull la *crème de la crème* de la intel·lectualitat d'ara, amb una varietat irisada de parers molt il·lustrativa i amena.

Potència i resistència, editada a cura de Xavier Pla, és una probable bona lectura d'estiu sempre que hom estigui interessat en el vessant intel·lectual d'un escriptor que enlluernà tota una generació i que enutjà una altra colla de lectors. Eugeni d'Ors sempre és ambivalent: noucentista i falangista. Catalanista i espanyolista. No admet una lectura fàcil ni tampoc una admiració continuada.

El volum és apassionant: intenta, sense reeixir-ne del tot, de col·locar els fonaments d'una lectura diferent, mostrant els matisos. Però no se'n surt: llums i ombres, àngels i dimonis apareixen en totes les interpretacions

LLIBRES.

La Institució de les Lletres Catalanes ha editat un recull de l'obra d'Eugeni d'Ors: *Potència i resistència*.

variades i sucoses. I tanmateix proposa idees molt suggerents: el seu fracàs davant la coneixença de la ciència o la influència en Joan Fuster, en un context de postguerra tot distint a l'original, per exemple. Ignoro si és per la pujada imparable i continuada de les temperatures estivals, però després de pensar-hi

molt, no veig pas la manera de tornar a llegir Xènius d'una altra manera.

Potser l'única faísó és prescindir del tot del seu context polític i ideològic. Deixar-se seduir pel llenguatge, per la pura retòrica, per les llambregades de lucidesa, per l'ordre sintàctic propi d'un ballari? Pel seu gust pel discontinu? O potser bastaria acceptar les condicions erràtiques, estranyes, obscures, de tota experiència humana?

